

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.10.2019
COM(2019) 482 final

2019/0234 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής που έχει συσταθεί με την περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής όσον αφορά την τροποποίηση της σύμβασης

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής («Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM») όσον αφορά την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης της Μεικτής Επιτροπής της PEM για την τροποποίηση της σύμβασης

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής

Η περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής θεσπίζει διατάξεις σχετικά με την καταγωγή των προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου στο πλαίσιο συναφών συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Το σύστημα πανευρωμεσογειακής σώρευσης καταγωγής προβλέπει την εφαρμογή διαγώνιας σώρευσης μεταξύ των 26 συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης: της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας, της Ελβετίας, της Αλγερίας, της Αιγύπτου, του Ισραήλ, της Ιορδανίας, του Λιβάνου, του Μαρόκου, της Παλαιστίνης¹, της Συρίας, της Τυνησίας, της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, της Κροατίας, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου, της Σερβίας, του Κοσσυφοπεδίου², των Φερόων Νήσων, της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, της Γεωργίας και της Ουκρανίας. Η σύμβαση καθορίζει πολυμερές πλαίσιο κανόνων καταγωγής για ένα δίκτυο συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και εφαρμόζεται χωρίς να θίγονται οι αρχές που καθορίζονται στις εν λόγω συμφωνίες. Η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ, όσον αφορά την Ένωση, την 1η Μαΐου 2012.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης³.

2.2. Η Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM

Η Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 της σύμβασης, εγκρίνει τροποποιήσεις της σύμβασης, διαχειρίζεται τη σύμβαση και διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή της. Σύμφωνα με το άρθρο 12 του εσωτερικού κανονισμού της Μεικτής Επιτροπής της σύμβασης PEM, οι αποφάσεις της Μεικτής Επιτροπής εγκρίνονται με ομοφωνία των συμβαλλόμενων μερών για τα οποία η σύμβαση έχει τεθεί σε ισχύ, και τα οποία είναι παρόντα ή εκπροσωπούνται στη συνεδρίαση της Μεικτής Επιτροπής της σύμβασης PEM.

Τα συμβαλλόμενα μέρη για τα οποία έχει τεθεί σε ισχύ η σύμβαση έχουν δικαίωμα ψήφου. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διαθέτει μία ψήφο.

¹ Η ονομασία αυτή δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως αναγνώριση του Κράτους της Παλαιστίνης και δεν θίγει τις επιμέρους θέσεις των κρατών μελών σχετικά με το θέμα αυτό.

² Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

³ EE L 54 της 26.2.2013, σ. 4.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη της Μεικτής Επιτροπής της σύμβασης PEM

Η διαδικασία τροποποίησης της σύμβασης άρχισε το 2012 και πραγματοποιείται στο πλαίσιο ομάδας εργασίας που συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές ετησίως. Κατά τη διαδικασία αυτή, τα κράτη μέλη έχουν συμμετάσχει τακτικά μέσω διαφόρων φόρουμ (ομάδα τελωνειακών εμπειρογνομόνων – τμήμα καταγωγής, ομάδα «Τελωνειακή Ένωση» του Συμβουλίου, επιτροπή εμπορικής πολιτικής).

Στις 27 Νοεμβρίου 2019, κατά την 9η συνεδρίασή της, η Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM πρόκειται να εγκρίνει απόφαση σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης («η προβλεπόμενη πράξη»).

Σκοπός της προβλεπόμενης πράξης είναι η τροποποίηση των κανόνων καταγωγής ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στην οικονομική πραγματικότητα. Η προβλεπόμενη πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο α), το οποίο ορίζει τα εξής: «Η Μεικτή Επιτροπή εγκρίνει με σχετική απόφαση τροποποιήσεις της παρούσας σύμβασης συμπεριλαμβανομένων και τροποποιήσεων των προσαρτημάτων». Το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο α) τελευταία περίοδος ορίζει τα εξής: «Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τη νομοθεσία τους.»

Οι τροποποιήσεις της σύμβασης θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2021. Ωστόσο, η ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή των τροποποιήσεων ενδέχεται να πρέπει να τροποποιηθεί για να ληφθούν υπόψη οι αναγκαίες εσωτερικές διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουν άλλα συμβαλλόμενα μέρη πριν από την ημερομηνία αυτή.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της σύμβασης προβλέπουν αρκετές πρόσθετες δυνατότητες ευελιξίας και στοιχεία εκσυγχρονισμού, τα οποία συνάδουν με όσα έχουν ήδη συμφωνηθεί από την Ένωση στο πλαίσιο άλλων πρόσφατων συμφωνιών (συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία ΕΕ-Καναδά (ΣΟΕΣ), συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ-Βιετνάμ, συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας, συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κοινότητας για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής) ή προτιμησιακών καθεστώτων (ΣΓΠ). Οι βελτιώσεις συνίστανται στη θέσπιση γενικά περισσότερο ευέλικτων και απλουστευμένων κανόνων με τους οποίους η βιομηχανία της ΕΕ θα συμμορφώνεται πιο εύκολα, βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών της. Το τροποποιημένο κείμενο δεν μεταβάλλει τις θεσμικές διατάξεις της ισχύουσας σύμβασης.

3.1. Λεπτομέρειες για τους τροποποιημένους κανόνες καταγωγής

α) Παρεκκλίσεις

Η τροποποιημένη σύμβαση κωδικοποιεί και εισάγει μεγαλύτερη διαφάνεια στην τρέχουσα πρακτική, σύμφωνα με την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να συμφωνούν διμερώς για κανόνες που παρεκκλίνουν από τους κοινούς κανόνες βάσει της σύμβασης, με την απαίτηση κοινοποίησης των εν λόγω παρεκκλίσεων (άρθρο 1 παράγραφος 3). Οι ήδη υφιστάμενες παρεκκλίσεις θα παραμείνουν σε ισχύ και δεν θα επηρεαστούν από την υποχρέωση κοινοποίησης (άρθρο 1 παράγραφος 2).

β) Εξ ολοκλήρου παραγόμενα προϊόντα - όροι σχετικά με τα πλοία

Οι λεγόμενοι όροι σχετικά με τα πλοία που περιλαμβάνονται στο τροποποιημένο σύνολο κανόνων είναι απλούστεροι και παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία (άρθρο 3 παράγραφος 2). Σε σύγκριση με το ισχύον κείμενο, ορισμένοι όροι διαγράφηκαν (π.χ. οι ειδικές απαιτήσεις για

το πλήρωμα), ενώ άλλοι τροποποιήθηκαν προκειμένου να είναι ελαστικότεροι (π.χ. κυριότητα).

γ) Επαρκείς επεξεργασίες ή μεταποιήσεις – Μέσος όρος

Το τροποποιημένο σύνολο κανόνων παρέχει στον εξαγωγέα την ευελιξία να ζητεί από τις τελωνειακές αρχές άδεια για τον κατά μέσο όρο υπολογισμό της τιμής εκ του εργοστασίου και της αξίας των μη καταγόμενων υλών προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις του κόστους και των συναλλαγματικών ισοτιμιών (άρθρο 4 παράγραφοι 3 έως 6). Με τον τρόπο αυτόν αναμένεται να αυξηθεί η προβλεψιμότητα για τους εξαγωγείς.

δ) Όριο ανοχής

Το ισχύον όριο ανοχής ορίζεται στο 10 % της αξίας της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος (άρθρο 5).

Το προτεινόμενο κείμενο προβλέπει για τα γεωργικά προϊόντα όριο ανοχής της τάξης του 15 % του καθαρού βάρους του προϊόντος και, για τα βιομηχανικά προϊόντα, όριο ανοχής της τάξης του 15 % της αξίας της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος (άρθρο 5).

Με το όριο ανοχής ως προς το βάρος εισάγεται ένα αντικειμενικότερο κριτήριο, ενώ με το κατώτατο όριο του 15 % αναμένεται να παρασχεθεί επαρκές επίπεδο επιείκειας. Διασφαλίζεται επίσης ότι οι διακυμάνσεις των διεθνών τιμών των βασικών προϊόντων έχουν αντίκτυπο στην καταγωγή των γεωργικών προϊόντων.

ε) Σώρευση

Το προτεινόμενο κείμενο (άρθρο 7) διατηρεί τη διαγώνια σώρευση για όλα τα προϊόντα. Επίσης, προβλέπει μια γενικευμένη πλήρη σώρευση για όλα τα προϊόντα εκτός των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης των κεφαλαίων 50 έως 63 του εναρμονισμένου συστήματος (ΕΣ).

Επιπλέον, για τα προϊόντα των κεφαλαίων 50-63 του εναρμονισμένου συστήματος προβλέπει διμερή πλήρη σώρευση. Τέλος, τα συμβαλλόμενα μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να συμφωνήσουν την επέκταση της γενικευμένης πλήρους σώρευσης και σε προϊόντα των κεφαλαίων 50 έως 63 του εναρμονισμένου συστήματος.

στ) Λογιστικός διαχωρισμός

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες (άρθρο 20), οι τελωνειακές αρχές δύνανται να επιτρέπουν την εφαρμογή του λογιστικού διαχωρισμού όταν «η διατήρηση χωριστών αποθεμάτων [...] συνεπάγεται υψηλό κόστος ή σημαντικά προβλήματα». Ο τροποποιημένος κανόνας (άρθρο 12) ορίζει ότι οι τελωνειακές αρχές δύνανται να επιτρέπουν την εφαρμογή του λογιστικού διαχωρισμού «εάν χρησιμοποιούνται καταγόμενες και μη καταγόμενες ανταλλάξιμες ύλες».

Ένας εξαγωγέας δεν θα χρειάζεται πλέον να αποδείξει, κατά την υποβολή αιτήματος χορήγησης άδειας για εφαρμογή του λογιστικού διαχωρισμού, ότι η διατήρηση χωριστών αποθεμάτων συνεπάγεται υψηλό κόστος ή σημαντικά προβλήματα· θα αρκεί να αναφέρει ότι χρησιμοποιούνται ανταλλάξιμες ύλες.

Στην περίπτωση της ζάχαρης, είτε πρόκειται για ύλη είτε για τελικό προϊόν, δεν θα απαιτείται πλέον φυσικός διαχωρισμός μεταξύ καταγόμενων και μη καταγόμενων αποθεμάτων.

ζ) Αρχή της εδαφικότητας

Οι ισχύοντες κανόνες (άρθρο 11) προβλέπουν την πραγματοποίηση ορισμένων επεξεργασιών ή μεταποιήσεων εκτός του εδάφους υπό ορισμένους όρους, με εξαίρεση τα προϊόντα των

κεφαλαίων 50 έως 63 του ΕΣ. Οι προτεινόμενοι κανόνες (άρθρο 13) δεν περιλαμβάνουν πλέον την εξαίρεση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

η) Μη τροποποίηση

Ο προτεινόμενος κανόνας της μη τροποποίησης (άρθρο 14) προβλέπει μεγαλύτερη επιείκεια για την κυκλοφορία καταγόμενων προϊόντων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Αναμένεται να αποφευχθούν περιπτώσεις στις οποίες προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τον χαρακτήρα καταγωγής τους αποκλείονται από το ευεργέτημα του προτιμησιακού δασμού κατά την εισαγωγή διότι δεν πληρούνται οι τυπικές απαιτήσεις της διάταξης περί απευθείας μεταφοράς.

θ) Απαγόρευση επιστροφής δασμών ή απαλλαγής από δασμούς

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες (άρθρο 14), η γενική αρχή της απαγόρευσης επιστροφής δασμών εφαρμόζεται σε ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή οποιουδήποτε προϊόντος. Βάσει των τροποποιημένων κανόνων (άρθρο 16), η απαγόρευση αίρεται για όλα τα προϊόντα, εξαιρούμενων των υλών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων που υπάγονται στα κεφάλαια 50 έως 63 του ΕΣ (κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη ένδυσης). Ωστόσο, το κείμενο προβλέπει επίσης ορισμένες εξαιρέσεις στην απαγόρευση της επιστροφής δασμών για τα συγκεκριμένα προϊόντα.

ι) Πιστοποιητικό καταγωγής

Οι τροποποιημένοι κανόνες (Άρθρο 17 παράγραφος 1) εισάγουν ενιαίο τύπο πιστοποιητικού καταγωγής (EUR.1 ή δήλωση καταγωγής) αντί για τα ισχύοντα δύο πιστοποιητικά EUR.1 και EUR.MED, με αποτέλεσμα τη σημαντική απλούστευση του συστήματος. Με τον τρόπο αυτόν αναμένεται να βελτιωθεί η συμμόρφωση των οικονομικών φορέων, καθώς θα αποφεύγονται σφάλματα που οφείλονται σε πολύπλοκους κανόνες, ενώ παράλληλα θα διευκολυνθεί η διαχείριση από τις τελωνειακές αρχές. Επιπλέον, δεν αναμένεται να επηρεαστεί η ικανότητα ελέγχου των πιστοποιητικών καταγωγής, η οποία παραμένει ως έχει.

Οι τροποποιημένοι κανόνες (άρθρο 17 παράγραφος 3) περιλαμβάνουν επίσης τη δυνατότητα συμφωνίας σχετικά με την εφαρμογή ενός συστήματος εγγεγραμμένων εξαγωγέων (REX). Οι εν λόγω εξαγωγείς, οι οποίοι θα είναι εγγεγραμμένοι σε κοινή βάση δεδομένων, θα είναι υπεύθυνοι για τη σύνταξη βεβαιώσεων καταγωγής χωρίς να εφαρμόζεται η διαδικασία του εγκεκριμένου εξαγωγέα. Η βεβαίωση καταγωγής θα έχει την ίδια νομική αξία με τη δήλωση καταγωγής ή το πιστοποιητικό κυκλοφορίας εμπορευμάτων EUR.1. Οι τροποποιημένοι κανόνες προβλέπουν επίσης τη μελλοντική δυνατότητα εφαρμογής πιστοποιητικών καταγωγής που εκδίδονται ηλεκτρονικά (άρθρο 17 παράγραφος 4).

ια) Διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής

Προτείνεται η παράταση της περιόδου ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής από 4 σε 10 μήνες (άρθρο 23). Και σε αυτήν την περίπτωση αναμένεται να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη επιείκεια για την κυκλοφορία καταγόμενων προϊόντων μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

3.2. Λεπτομέρειες των τροποποιημένων κανόνων του πίνακα

3.2.1. Γεωργικά προϊόντα

α) αξία και βάρος

Το όριο των μη καταγόμενων υλών εκφραζόταν μόνο σε αξία. Τα νέα κατώτατα όρια εκφράζονται σε βάρος προκειμένου να αποφεύγονται οι διακυμάνσεις τιμών και συναλλάγματος (π.χ. ex κεφάλαια 19, 20, 2105, 2106), ενώ παράλληλα διαγράφεται ένα ορισμένο όριο για τη ζάχαρη (π.χ. κεφάλαιο 8 ή κλάση 2202).

Το τροποποιημένο σύνολο κανόνων αύξησε το κατώτατο όριο του βάρους (από 20 % σε 40 %), ενώ για ορισμένες κλάσεις παρέχει τη δυνατότητα χρήσης εναλλακτικής επιλογής ως προς την αξία ή το βάρος. Τα κεφάλαια και οι κλάσεις του εναρμονισμένου συστήματος τα οποία αφορά η αλλαγή είναι κυρίως τα εξής: ex 1302, 1704 (εναλλακτικός κανόνας ως προς το βάρος ή την αξία), 18 (1806: εναλλακτικός κανόνας ως προς το βάρος ή την αξία), 1901.

β) Προσαρμογή στους τρόπους προμήθειας πρώτων υλών

Άλλα γεωργικά προϊόντα (π.χ. φυτικά έλαια, ξηροί καρποί, καπνός) περιλαμβάνουν πιο ευέλικτους κανόνες οι οποίοι είναι προσαρμοσμένοι στην οικονομική πραγματικότητα, κυρίως για τα κεφάλαια 14, 15, 20 (συμπεριλαμβανομένης της κλάσης 2008), 23 και 24 του εναρμονισμένου συστήματος. Το τροποποιημένο σύνολο κανόνων επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ προμήθειας πρώτων υλών σε περιφερειακό και σε παγκόσμιο επίπεδο (κεφάλαια 9 και 12 του ΕΣ). Οι κανόνες απλουστεύτηκαν επίσης (μείωση των εξαιρέσεων) στα κεφάλαια 4, 5, 6, 8, 11 και ex 13 του ΕΣ.

3.2.2. Βιομηχανικά προϊόντα (εξαιρουμένων των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων)

Ο προτεινόμενος συμβιβασμός περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές σε σύγκριση με τους ισχύοντες κανόνες:

- όσον αφορά τον αριθμό των προϊόντων, ο ισχύων κανόνας του κεφαλαίου περιλαμβάνει διπλή σωρευτική προϋπόθεση. Πλέον η προϋπόθεση είναι μία (κεφάλαια 74, 75, 76, 78 και 79 του εναρμονισμένου συστήματος).
- διαγράφηκε μεγάλος αριθμός ειδικών κανόνων οι οποίοι παρεκκλίνουν από τον κανόνα του κεφαλαίου (κεφάλαια 28, 35, 37, 38 και 83 του εναρμονισμένου συστήματος). Αυτή η πιο οριζόντια προσέγγιση διαμορφώνει μια απλούστερη εικόνα για τους οικονομικούς φορείς και τις τελωνειακές αρχές.
- στον ισχύοντα κανόνα του κεφαλαίου εισήχθη εναλλακτικός κανόνας, με αποτέλεσμα να παρέχονται στον εξαγωγέα περισσότερες επιλογές για την εκπλήρωση του κριτηρίου της καταγωγής (κεφάλαια 27, 40, 42, 44, 70 και 83, 84 και 85).

Όλες οι ανωτέρω αλλαγές οδηγούν σε επικαιροποίηση και εκσυγχρονισμό των κανόνων του πίνακα, με αποτέλεσμα να καθίσταται εν γένει ευκολότερη η πλήρωση του κριτηρίου για την απόκτηση του χαρακτήρα καταγωγής για ένα προϊόν. Επιπλέον, η προαναφερόμενη δυνατότητα χρήσης του μέσου όρου επί μιας χρονικής περιόδου θα εξασφαλίσει περαιτέρω απλούστευση για τους εξαγωγείς.

3.2.3. Υφαντικές ύλες

Όσον αφορά τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα είδη ένδυσης, εισήχθησαν νέες επιλογές σχετικά με την τελειοποίηση προς επανεισαγωγή και τα όρια ανοχής. Επιπλέον, εισήχθησαν νέες διαδικασίες πρόσδοσης του χαρακτήρα καταγωγής για τα προϊόντα αυτά, ιδίως για το ύφασμα, το οποίο θα καταστεί πιο εύκολα διαθέσιμο. Τέλος, σε αυτά τα προϊόντα θα εφαρμόζεται επίσης πλήρης διμερής σώρευση. Η σώρευση αυτή θα επιτρέψει να λαμβάνεται υπόψη στη διαδικασία παραγωγής στη ζώνη σώρευσης η επεξεργασία στην οποία υποβάλλονται υφαντικές ύλες (π.χ. ύφανση, νηματοποίηση κ.λπ.).

Οι τροποποιήσεις της σύμβασης θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2021 (ή από την ημερομηνία που πρόκειται να συμφωνηθεί από τη Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM) μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που θα έχουν πράγματι εισαγάγει τις εν λόγω τροποποιήσεις της σύμβασης, ή την αναφορά σε αυτές, στα πρωτόκολλά τους για τους κανόνες καταγωγής.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εν λόγω όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»⁴.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση

Η Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM αποτελεί όργανο που έχει συσταθεί από συμφωνία, και συγκεκριμένα την περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής.

Η πράξη την οποία καλείται να εγκρίνει η Μεικτή Επιτροπή της σύμβασης PEM είναι πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προβλεπόμενη πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 4 της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 παράγραφος 3 και παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 3 και παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι τροποποιήσεις της σύμβασης PEM βασίζονται στην αρχή του εκσυγχρονισμού των κανόνων καταγωγής ώστε να ευθυγραμμιστούν αυτοί οι κανόνες με τις νέες τάσεις που καθορίζουν οι πρόσφατες συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών. Οι τροποποιημένοι κανόνες της σύμβασης PEM περιλαμβάνουν κυρίως στοιχεία απλούστευσης των τελωνειακών καθεστώτων και στοιχεία εκσυγχρονισμού, όπως:

- Επαρκείς επεξεργασίες ή μεταποιήσεις – Μέσος όρος: με τον κατά μέσο όρο υπολογισμό της τιμής εκ του εργοστασίου και της αξίας των μη καταγόμενων υλών, λαμβανομένων υπόψη των διακυμάνσεων της αγοράς, αυξάνεται η προβλεψιμότητα για τους εξαγωγείς,
- Πιστοποιητικό καταγωγής: απλουστεύεται, δεδομένου ότι θα χρησιμοποιείται ένα μόνο είδος πιστοποιητικού καταγωγής — το EUR.1,
- Διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής: προβλέπεται μεγαλύτερη επιείκεια για την κυκλοφορία καταγόμενων προϊόντων, με παράταση της ισχύος από 4 σε 10 μήνες.

Αυτές οι τροποποιήσεις της σύμβασης PEM δεν έχουν μετρήσιμες επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ, δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής τους αφορά κυρίως τη διευκόλυνση του εμπορίου και την παγίωση σύγχρονων πρακτικών από τις τελωνειακές αρχές. Προβλέπουν προαιρετική διευκόλυνση στους τομείς που παραμένουν υπό την αρμοδιότητα των αρχών, χωρίς να θίγουν την ουσία των κανόνων (λογιστικός διαχωρισμός, αποδεικτικά καταγωγής, υπολογισμός μέσου όρου). Ορισμένες πτυχές της απλούστευσης (όπως η μείωση των κριτηρίων για τα πλοία) εξασφαλίζουν μεγαλύτερη προβλεψιμότητα, εξαλείφοντας συνθήκες που είναι επί του παρόντος δύσκολο να ελεγχθούν από τις τελωνειακές αρχές, ενώ άλλες (μη τροποποίηση) αφορούν θέματα εφοδιαστικής, χωρίς να θίγουν την ουσία των κανόνων.

Μολονότι τροποποιούνται οι διατάξεις για την επιστροφή δασμών, η απαγόρευση επιστροφής δασμών διατηρείται στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των ειδών ένδυσης, ο οποίος παραμένει ένας από τους κύριους τομείς εμπορίου στην περιοχή της σύμβασης PEM. Οι τροποποιημένοι κανόνες κωδικοποιούν το *status quo* διατηρώντας την απαγόρευση που εφαρμόζεται επί του παρόντος σε ορισμένα συμβαλλόμενα μέρη. Η προτεινόμενη γενίκευση της πλήρους σώρευσης στην περιοχή της σύμβασης PEM αποσκοπεί στην ενίσχυση των υφιστάμενων εμπορικών ροών εντός της περιοχής και της συμπληρωματικότητάς τους, αλλά δεν αναμένεται να θίξει ουσιαστικά τους εισπραττόμενους τελωνειακούς δασμούς της ΕΕ, διότι τα προϊόντα που υπόκεινται σε σώρευση θα πρέπει να συμμορφώνονται με τη δική τους απαίτηση για προστιθέμενη αξία εντός της περιοχής ώστε να επωφελούνται από προτιμήσεις, όπως συμβαίνει επί του παρόντος.

Οι τροποποιήσεις των κανόνων του πίνακα στον τομέα των γεωργικών και μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων συνίστανται κυρίως σε προσαρμογή της μεθοδολογίας χωρίς να θίγουν την ουσία των κανόνων. Τα υφιστάμενα όρια που επί του παρόντος εκφράζονται σε αξία θα εκφράζονται σε βάρος. Αυτό το κριτήριο είναι πιο αντικειμενικό και είναι ευκολότερο να ελεγχθεί από τις τελωνειακές αρχές. Η απλούστευση των ειδικών ανά προϊόν κανόνων για τα βιομηχανικά προϊόντα αναμένεται να έχει περιορισμένες επιπτώσεις στα έσοδα από δασμούς, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις οι κανόνες αυτοί ενδέχεται να οδηγήσουν σε αλλαγές στους τρόπους προμήθειας παρά σε αυξήσεις προτιμησιακών εισαγωγών από χώρες της σύμβασης PEM για την αντικατάσταση εισαγωγών στις οποίες επιβάλλονταν προηγουμένως εισαγωγικοί δασμοί. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν ποσοτικά οι επιπτώσεις των εν λόγω αλλαγών στα έσοδα από εισαγωγικούς δασμούς.

Όσον αφορά το εμπόριο και τις επιπτώσεις του στη χρήση προτιμήσεων, η ελαστικότητα που προβλέπεται στους νέους κανόνες δίνει έμφαση στην οικονομική ολοκλήρωση σε ολόκληρη την περιοχή, για παράδειγμα στον κλωστοϋφαντουργικό τομέα, όπου η χρήση προτιμήσεων είναι ήδη πολύ υψηλή. Οι βελτιωμένοι κανόνες για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τη σώρευση αποσκοπούν κυρίως στην ενίσχυση της ήδη υφιστάμενης περιφερειακής ολοκλήρωσης και της διαθεσιμότητας υλών εντός της περιοχής, αντί να επιτρέπουν την εισαγωγή περισσότερων μη καταγόμενων υλών από χώρες εκτός της περιοχής.

6. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της Μεικτής Επιτροπής της σύμβασης PEM θα τροποποιήσει τη συμφωνία σύνδεσης, κρίνεται σκόπιμο να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής που έχει συσταθεί με την περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής όσον αφορά την τροποποίηση της σύμβασης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 3 και παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής («η σύμβαση») συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 2013/93/ΕΕ του Συμβουλίου⁵ και άρχισε να ισχύει όσον αφορά την Ένωση την 1η Μαΐου 2012.
- (2) Το σύστημα πανευρωμεσογειακής σώρευσης καταγωγής προβλέπει την εφαρμογή διαγώνιας σώρευσης μεταξύ των 26 συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης: της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας, της Ελβετίας, της Αλγερίας, της Αιγύπτου, του Ισραήλ, της Ιορδανίας, του Λιβάνου, του Μαρόκου, της Παλαιστίνης⁶, της Συρίας, της Τυνησίας, της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, της Κροατίας, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου, της Σερβίας, του Κοσσυφοπεδίου⁷, των Φερόων Νήσων, της Μολδαβίας, της Γεωργίας και της Ουκρανίας.
- (3) Η σύμβαση προβλέπει ότι θα απαιτηθεί τροποποίηση των κανόνων καταγωγής για να ανταποκρίνονται καλύτερα στην οικονομική πραγματικότητα και ορίζει διαδικασίες για την τροποποίησή της. Οι τροποποιήσεις της σύμβασης εγκρίνονται με ομόφωνη απόφαση της Μεικτής Επιτροπής που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 της σύμβασης («η Μεικτή Επιτροπή»).
- (4) Οι διαδικασίες τροποποίησης της σύμβασης άρχισε το 2012 και κατέληξε σε μια νέα δέσμη εκσυγχρονισμένων και πιο ευέλικτων κανόνων καταγωγής, που συνάδουν με όσα έχουν ήδη συμφωνηθεί από την Ένωση στο πλαίσιο ορισμένων άλλων πρόσφατων συμφωνιών (συνολική οικονομική και εμπορική συμφωνία ΕΕ-Καναδά

⁵ Απόφαση 2013/93/ΕΕ του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2011, σχετικά με την υπογραφή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης της περιφερειακής σύμβασης για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής (ΕΕ L 54 της 26.2.2013, σ. 4).

⁶ Η ονομασία αυτή δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως αναγνώριση του Κράτους της Παλαιστίνης και δεν θίγει τις επιμέρους θέσεις των κρατών μελών σχετικά με το θέμα αυτό.

⁷ Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

(ΣΟΕΣ), συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ-Βιετνάμ, συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας, συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-Κοινότητας για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής) ή προτιμησιακών καθεστώτων (ΣΓΠ).

- (5) Η Μεικτή Επιτροπή αναμένεται να εγκρίνει απόφαση για την τροποποίηση της σύμβασης κατά τη συνεδρίασή της στις 27 Νοεμβρίου 2019 ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία.
- (6) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής, διότι η απόφαση θα είναι δεσμευτική για την Ένωση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής που έχει συσταθεί με την περιφερειακή σύμβαση για πανευρωμεσογειακούς προτιμησιακούς κανόνες καταγωγής βασίζεται στο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*